

MARGIT GENNSER:

Replik till Wolkoff

Robert L Wolkoff spiller ord på min artikelrubrik "Otänkbara tankar". Rubriken var ironiskt menad med udd riktad mot tendenser att med "moralism" tysta en allsidig debatt om de problem den svenska flyktingpolitiken skapar. Min uppfattning är att bristen på öppenhet *onödigt* förstärkt motsättningar mellan svenskar och invandrare.

RW och jag har olika uppfattningar på i huvudsak följande områden.

1. Ska flyktingdebatten i första hand avse högre moraliska frågor eller bör den i högre grad inriktas på praktiska ting? Jag företräder en "Martha-uppfattning". Det är viktigt att jordnära problem behandlas med förnuft. Språkundervisningen för våra invandrare är en sådan praktisk fråga. Kunskaper i svenska måste *överordnas* undervisningen i hemspråk. Språket är nämligen en absolut förutsättning för en god anpassning. Språket fungerar som kulturbärare och blir då också bryggan mellan olika kulturer. Genom god kommunikation underlättas framväxten av tolerans, och behovet av idealistiska predikningar, som ska uppfostra människor till tolerans, minskar. Social ingenjörskonst är onödig, om man skapar förutsättningar för en nedifrån, successivt framväxande samarbetsvilja.

2. Om rasismens utbredning i Sverige skiljer sig RWs och min uppfattning. Vid socialförsäkringsutskottets hearing i februari 1992 om rasism konstaterade historikern Helene Lööv, att de rasistiska orga-

nisationerna har ca 500 medlemmar i Sverige, varav ca 50 är verkligt aktiva. Helene Lööv betraktas som en av de kunnigaste bedömarna av svenska rasistiska organisationer.

3. Invandring är för det mesta en tillgång inte en börda. Om detta är RW och jag eniga. I Österrike publicerades nyligen en undersökning om invandrades inverkan på ekonomisk tillväxt. Man fann positiva samband precis som man gjort i undersökningar i bland annat Sverige. Dock fanns ett memento: En mycket stor invandring under kort tid, definierad som 3 procent, skapade betydande problem, medan en invandring på en 1/2-1 procent av den redan bosatta befolkningen tycktes skapa ideala och harmoniska förhållanden. De österrikiska rönen bör inte härdras, men undersökningen ger dock vid handen att det vid en viss invandringsnivå uppkommer "flaskhalsar" - som givetvis varierar beroende på en rad olika förhållanden som konjunktur, invandranas kulturbakgrund etc - som kan skapa anpassningsproblem och motsättningar, som blir bestående under ganska lång tid.

Det var den här typen av erfarenheter, som låg bakom mina diskussioner, om att det i vissa fall fordras prioriteringar även inom immigrationspolitiken.

Prioriteringar är alltid svåra att göra, särskilt när det gäller existentiella frågor för enskilda människor. Var gränserna ska gå kan och bör diskuteras men att tro att vi kan undvika att välja är att blunda för de mörkare sidorna av verkligheten.